

Vokietijos lietuvių bendruomenės Tarybos pranešimas spaudai, 2020.04.24

Skaudi netektis – mirė dr. Vincas Bartusevičius (1939-2020)

Š. m. balandžio 21 d. mirė Vokietijos lietuvių bendruomenės garbės pirmininkas, Lietuvos kultūros instituto įkūrėjas ir vadovas, pedagogas, aktyvus visuomenininkas, humanitarinių mokslų daktaras, Vokietijos lietuvių bendruomenės širdis – dr. VINCAS BARTUSEVIČIUS.

Velionis bus laidojamas šiandien, balandžio 24 d., 15:00 val. Dėl koronos viruso laidotuvėse galės dalyvauti tik artimiausi šeimos nariai. Visi kviečiami lygiai 15:00 val. prisijungti prie bendros maldos savo namuose.

Ši netektis – didžiulis praradimas Vokietijos ir pasaulio lietuvių bendruomenėms, Lietuvai. Dr. V. Bartusevičius visą savo gyvenimą tyrinėjo ir saugojo lietuvių palikimą Vokietijoje, analizavo Lietuvos raidą XX a. pabaigoje, rengė tarptautines konferencijas, plėtojo tarpvalstybinius santykius. Jo neįkainojamas indėlis į lietuvių bendruomenės gyvenimą ir sėkmingą Vasario 16-osios gimnazijos veiklą. Iki pat šių metų dr. V. Bartusevičius aktyviai dalyvavo bendruomenės gyvenime. Jis buvo kaip bendruomenės tėvas – stiprus, protingas, su išlaikytu humoro jausmu ir kantrybe. Bendruomenės nariai vis ieškodavo jo nuomonės ir patarimų, kurie neretai padėdavo surasti savąjį kelią.

Šiais metais už ilgametę mokslinę veiklą išsaugant lietuvių išeivijos kultūrinį paveldą, istoriją, už indėli stiprinant bendruomenę ir paramą Gimnazijai buvo apdovanotas garbės ženklo „Už pasaulio lietuvių nuopelnus Lietuvai“ medaliu. Taip pat jam buvo įteikta LR URM „Lietuvos diplomatijos žvaigždė“ už ypatingus nuopelnus garsinant Lietuvos vardą, puoselėjant ir plėtojant tarpvalstybinius santykius (2014), Reino-Maino/Pietinio Heseno regiono Garbės žymuo už ypatingas pastangas ir nuopelnus Lietuvių kultūros institute Lampertheime ir tautų draugystės suvienytoje Europoje skatinimą (2005), Tautinių mažumų ir išeivijos departamentas prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės apdovanojo „Garbės aukso ženklu“ už nuopelnus (2005), įteiktas Didžiojo Lietuvos Kunigaikščio Gedimino Ordino „Už nuopelnus Lietuvai“ Riterio kryžius (1999).

Iš dr. Vinco Bartusevičiaus biografijos

Vincas Bartusevičius gimė 1939 m. birželio 4 d. Bartininkų valsčiuje, Vilkaviškio apskrityje. 1944 m. vasarą, artėjant rusų frontui, su tėvais buvo priverstas pasitraukti į Vokietiją. 1959 m. baigė Vasario 16-osios gimnaziją. Miuncheno ir Tiūbingeno universitetuose studijavo sociologiją, istoriją ir psichologiją. 1966 m. studijas baigė sociologijos magistro laipsniu. 1999 m. Vilniaus universitetas jam suteikė humanitarinių mokslų istorijos krypties daktaro laipsnį už apgintą disertaciją „Lietuviai pabėgėliai Vokietijoje 1944–1951“.

Litauische Gemeinschaft e.V., Lorsche Str. 1, D-68623 Lampertheim

1967–1974 m. dirbdamas Vasario 16-osios gimnazijoje dėstė istoriją ir visuomenės mokslą. Kartu 1967–1968 m. buvo Vokietijos LB valdybos reikalų vedėju bei jos leidžiamo žurnalo „Informacijų“ redaktoriumi, o 1968–1974 m. Vasario 16-osios gimnazijos kuratorijos reikalų vedėju.

Nuo 1974 m. dėstė Wittlich apskrities mokyklose istoriją, visuomenės mokslą ir ekonomiką, nuo 1981 m. iki išėjimo į pensiją 2003 m. – Rheinland-Pfalzo krašto policijos mokykloje psichologiją, sociologiją ir visuomenės mokslą. 1982 m. Rheinland-Pfalzo krašto istorijos ir visuomenės mokslo mokytojų sąjungos narys steigėjas ir dešimt metų jos valdybos narys.

Vincas Bartusevičius jau gimnazijoje aktyviai reišėsi moksleivių ateitininkų organizacijoje, vėliau Vokietijos studentų ateitininkų ir Lietuvių studentų sąjungose. 1960–1970 Vokietijos lietuvių studentų ateitininkų sąjungos (VSAS) pirmininkas ir sąjungos laikraščio „Ateitin!“ redaktorius, Vokietijos lietuvių studentų sąjungos (VLSS) narys, Jaunimo metų komiteto valdybos narys (1966), Jaunimo sekcijos narys (1967) ir jaunimo laikraščio „Jaunimo žodis“ redaktorius (iki 1967 m.), IV PLJ Kongreso programos komisijos pirmininkas.

Nuo 1968 m. iki 1974 m. ir nuo 1978 m. iki 2011 m. išrenkamas į Vokietijos LB Tarybą, (38 m.).

1980–1981 m. ir nuo 1982 m. iki 2010.03.20 (29 m.) Vokietijos LB Valdybos narys ir vicepirmininkas. Vokietijos LB Valdybos Informacijų redaktorius 1967 m.–1968 m. ir 2003 m. iki 2009 m.

2010 m. kovo 20 d. Tarybos išrinktas Vokietijos LB Garbės pirmininku.

Nuo 1982 m. iki 2010 m. Fondo Vasario 16-osios gimnazijai remti valdybos vicepirmininkas.

1981 m. Lietuvių kultūros instituto su centrine lituanistine biblioteka ir archyvu steigėjas ir iki šiol jo direktorius, LKI archyvo vedėjas, LKI metinių mokslinių konferencijų organizatorius ir pravedėjas (34), LKI leidinių serijų „LKI Suvažiavimo darbai“ (25 t.) ir „LKI leidiniai“ (9) leidėjas ir redaktorius. LKI „Vajaus vaistai Lietuvai“ (1990 m.) iniciatorius ir organizatorius.

Skaitė paskaitas Europos lietuviškųjų studijų savaitėse, LKI suvažiavimuose, mokslo konferencijose, kongresuose, o taip pat Vokietijos lietuvių apylinkėse tautinių ir kt. švenčių proga. Tyrė lietuvių išeivijos, Vokietijos lietuvių bendruomenės, Lietuvos raidos XX a. pabaigos problemas.

1965 m. vedė Oną, užaugino sūnų Tomą ir dukrą Ritą.

Vaidmuo mokslo pasaulyje – išskirtinis Vokietijos lietuvių istorijos tyrinėtojas

Dr. V. Bartusevičius išleido šias knygas:

- *Lietuviai DP stovyklose Vokietijoje 1945–1951*. Vilnius: Versus aureus, 2012, 608 p.
- *50 Europos lietuviškųjų studijų savaitių*. Medžiaga Europos lietuviškųjų studijų savaitių istorijai. Lampertheim: Litauisches Kulturinstitut, 2007, 178 p.
- *Liubeko lietuviai 1945–2015*, Vilnius: „Jusida“, 2015, 96 p., liet. ir vok. k.
- Su R. Černiauskaitė (Sud.), *Iš priklausomybės – į nepriklausomybę. Aus der Unfreiheit zur*

VOKIETIJOS LIETUVIŲ BENDRUOMENĖ
LITAUISCHE GEMEINSCHAFT IN DEUTSCHLAND E.V.

D-68623
LAMPERTHEIM-HÜTTENFELD
LORSCHER STR. 1
Tel.: +49(0)6256-3770 257
Fax: +49(0)6256-3779 932
E-Mail: office@vlbe.org
www.vlbe.org

Litauische Gemeinschaft e.V., Lorsche Str. 1, D-68623 Lampertheim

Freiheit. Klaipėda: Vėjasparnis, 2008, 368 p., liet. ir vok. k.

· Su Vilma Mikutavičiūtė (Sud.), *Lietuvių pėdsakai Vokietijoje – Litauische Spuren in Deutschland.* Lampertheim: Litauisches Kulturinstitut, 2009, 140 p., liet. ir vok. k.

· Su Joachim Tauber ir Wolfram Wette (Sud.), *Holocaust in Litauen. Krieg, Judenmorde und Kollaboration in Litauen 1941.* Köln: Böhlauverlag, 2003, 337 p.